

Με αισιοδοξία για το «ναι» αλλά και
με αποφασιστικότητα
για το «όχι» αναχωρεί σήμερα
η ελληνική αντιπροσωπεία.
Κρίσιμη συνάντηση με τον κ. Λιπόνεν

«Θετικό βήμα ενδεχόμενη
υποψηφιότητα της Τουρκίας, όμως
χρειάζονται καθαρές θέσεις σε ανοικτά
προβλήματα» τόνισε ο Πρωθυπουργός
μετά την Κυβερνητική Επιτροπή

Ετοιμος για όλα ο κ. Σημίτης στην κρίσιμη Σύνοδο Κορυφής

Με αισιοδοξία για το «ναι» αλλά και αποφασιστικότητα για το «όχι» αναχωρεί σήμερα για το Ελσίνκι η ελληνική αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη προκειμένου να μετάρσει στη Σύνοδο Κορυφής των κορυφών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κυβέρνηση όπως ξεκαθαρίστηκε χθες στη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής επιθυμεί να ανοίξει τον δρόμο της Τουρκίας στην Ευρώπη και έχει αποφασίσει να κάνει τα αναγκαία βήματα γι' αυ-

Ρεπορτάζ
Π. ΛΑΜΠΙΑΣ

τό ελπίζοντας ότι και οι άλλες χώρες θα βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση πιέζοντας την Αγκυρά να αναλάβει τις δικές της ευθύνες. Αν κανείς προσπαθούσε να διακινδυνεύσει μια πρόβλεψη, ίσως έδινε περισσότερες πιθανότητες σε θετικές εξελίξεις αλλά τίποτε δεν μπορεί να προβλεφθεί με βεβαιότητα καθώς θα συνεχίζεται ως την ύστατη ώρα ένα διπλωματικό και πολιτικό παρασκήνιο. Μια πιο ξεκάθαρη εικόνα αναμένεται σήμερα το μεσημέρι στη συνάντηση που θα έχουν στο Ελσίνκι ο κ. Σημίτης με τον φινλανδό πρωθυπουργό κ. Λιπόνεν.

Η κυβέρνηση πάντως εκτιμά ότι μπορεί να αντιμετωπίσει τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό με την ίδια άνεση και τα δύο ενδεχόμενα, αν και θα προτιμούσε να της δοθεί η ευκαιρία να πει το «ναι».

Στη χθεσινή συζήτηση στην Κυβερνητική Επιτροπή όλα τα κορυφαία κυβερνητικά στελέχη συμφώνησαν στη γραμμή που χάραξε

Ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης χθες, ενώ προσέρχεται στη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής στην οποία συζητήθηκαν οι τελευταίες λεπτομέρειες για την ελληνική στάση στη Σύνοδο Κορυφής του Ελσίνκι

ο Πρωθυπουργός και μάλιστα ανέλαβαν τη δέσμευση να την υπερασπιστούν δημόσια και να μην πέσει το βάρος αυτής της υπόθεσης

μόνον στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εξωτερικών.

Ο Πρωθυπουργός στις χθεσινές δηλώσεις του ήταν αρκετά σαφής

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Πάμε με σιγουριά

«Στο Ελσίνκι», δήλωσε χθες ο κ. Α. Τσοχατζόπουλος, «η Ελλάδα πάει με μεγάλη σιγουριά». Ο υπουργός είπε ότι «η Ελλάδα, όσο ποτέ άλλοτε, διαμόρφωσε ευνοϊκές προϋποθέσεις για την προσέγγιση της Τουρκίας προς την ΕΕ. Αυτό όμως μας δίνει το δικαίωμα να απαιτήσουμε από την ΕΕ ότι η συμβολή αυτή της Ελλάδας πρέπει να αναγνωριστεί ως μία βασική παράμετρος, που απαιτεί την εξασφάλιση της ανεμπόδιστης ένταξης της Κύπρου και των άλλων χωρών στην ΕΕ».

όταν ανέφερε ότι πρέπει να ξεκαθαρισθούν θέματα όπως το Κυπριακό και οι ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Διπλωματικές πηγές εξηγούσαν πως αυτό σημαίνει ότι «η Ελλάδα θα αποδεχόταν μια σαφή δέσμευση των ευρωπαϊκών εταίρων μας για την ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην οποία να καθίσταται σαφές ότι η ένταξη της νήσου στην ΕΕ είναι ανεξάρτητη από την επίλυση του κυπριακού προβλήματος αλλά και αποδοχή από μέρους της Τουρκίας της δικαιοδοσίας της Χάγης για τις όποιες διαφορές υπάρχουν μεταξύ Ελλάδος-Τουρκίας».

Ο κ. Σημίτης πάντως επανέλαβε και χθες δημόσια ότι «η συμμετοχή της Τουρκίας στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής ενοποίησης, ως υποψήφιας χώρας, είναι ένα θετικό βήμα».

Ο ίδιος συμπλήρωσε όμως ότι «η υποψηφιότητα θα οδηγήσει σε προβλήματα και εντάσεις αν δεν υπάρχουν προηγουμένως καθαρές θέσεις σε ανοικτά προβλήματα» και ως τέτοια περιέγραψε το Κυπριακό και τις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Η κυβέρνηση πλέον δεν απευθύνεται προς τη γειτονική χώρα αλλά προς τις ευρωπαϊκές χώρες, από τις οποίες ζητεί να αναλάβουν τις δικές τους ευθύνες για την πορεία των ευρωτουρκικών σχέσεων.

Χαρακτηριστικά ο κ. Σημίτης είπε χθες: «Ελπίζω οι ευρωπαίοι εταίροι μας να συμμεριστούν την άποψη ότι όχι μόνο το συμφέρον της χώρας μας αλλά και το συμφέρον των σχέσεων όλων με την Τουρκία και κυρίως το ίδιο το μέλλον της ΕΕ απαιτούν λειτουργικές απαντήσεις που να εξασφαλίζουν τους κοινούς στόχους της Ενωσης».

Στη συζήτηση που έγινε χθες στην Κυβερνητική Επιτροπή οι περισσότεροι υπουργοί εξέφρασαν την εκτίμηση ότι με τους ως τώρα χειρισμούς στο θέμα η κοινή γνώμη έχει προετοιμασθεί κατάλληλα για όλα τα ενδεχόμενα και αυτό παρέχει μια άνεση στην κυβέρνηση να αποφασίσει χωρίς άγχος και πίεση. Ορισμένοι επισήμαναν ότι θα μπορούσε να εξελιχθεί σε θρίλερ για την κυβέρνηση μια θετική έκβαση των διαπραγματεύσεων στο Ελσίνκι αλλά το αντίθετο δεν αποτελεί κατ' ανάγκην τραγωδία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ. Η Αγκυρά επαναλαμβάνει σε όλους τους τόνους ότι δεσμεύεται να αντιμετωπίσει τις ελληνοτουρκικές διαφορές μέσα στο πλαίσιο που έχει καθορίσει και έχει αποδεχθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ περιμένει με αγωνία την απόφαση της Συνόδου Κορυφής στο Ελσίνκι. «Ο τρόπος επίλυσης των προβλημάτων στο Αιγαίο καθορίζεται από την "Ατζέντα 2000", θα σεβασθούμε αυτό το έγγραφο» τόνισε και πάλι χθες ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών κ. Ισμαήλ Τζεμ.

Η συνάντηση κορυφής παίρνει διαστάσεις κοσμογονίας στην τουρκική κοινή γνώμη, που θεωρεί την αυριανή απόφαση απολύτως κρίσιμη για την πορεία της Τουρκίας. Ο τουρκικός Τύπος απευθύνει εκκλήσεις προς την ελληνική κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό κ. Κώστα Σημίτη να μην εμποδίσουν την υποψηφιότητα της Τουρκίας στην ΕΕ. «Η ιστορική απόφαση εξαρτάται από την Ελλάδα» γράφουν οι εφημερίδες και τονίζουν ότι «όλα τα βλήματα είναι στραμμένα προς την Ελλάδα». Η αποδοχή της τουρκικής υποψηφιότητας θα δώσει στην Τουρκία την ευκαιρία να προσαρμοστεί στους κανόνες και στα κριτήρια της ΕΕ, σχολιάζουν έγκυροι αρθρογράφοι ενώ επισημαί-

Αγωνία στην Τουρκία για τη στάση της Ελλάδας

νουν ότι «μια αρνητική απόφαση μπορεί να αποτελέσει θανάσιμο πλήγμα στις σχέσεις της Τουρκίας με την ΕΕ και να αποξενώσει την Τουρκία από την Ευρώπη». Η απόφαση του Ελσίνκι θα αποτελέσει και σημείο τμήσης για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, διαπιστώνουν όλοι. Ο τουρκικός υπουργός Εξωτερικών, σε ομιλία του σε γεύμα της Ενωσης Τούρκων Επιχειρηματιών και Βιομηχάνων (TUSIAD) στην Αγκυρά, σχολίασε ότι ο αποκλεισμός της Τουρκίας από την Ευρώπη δημιουργεί μια «δυναμική αντίθεσης» με την Ελλάδα. «Με τα (σημερινά) σύνορα της ΕΕ, το Αιγαίο χωρίζεται στα δύο» είπε ο κ. Τζεμ και συνέχισε ότι «η Ευρώπη

πρέπει να διορθώσει αυτή την κατάσταση».

«Αν η Ελλάδα αποξενώσει την Τουρκία από την Ευρώπη, ο κ. Κώστας Σημίτης θα χάσει κάθε ευκαιρία να ασκήσει πιέσεις προς την Τουρκία» γράφει η «Μιλίετ», που απευθύνει εκκλήσεις προς τον πρωθυπουργό κ. Σημίτη να εγκαταλείψει τις επιφυλάξεις του και να επιτρέψει την τουρκική υποψηφιότητα. Η συζήτηση αυτή δεν έχει ωστόσο την ένταση που συνήθως χαρακτηρίζει ανάλογες δημόσιες συζητήσεις στο παρελθόν. Ακόμη και οι δηλώσεις του προέδρου Ντεμιρέλ για τις συνέπειες που θα μπορούσε να έχει μια αρνητική για την Τουρκία απόφαση του Ελσίνκι, μοιάζουν παράφρονες μέ-

**Εκκλήσεις του Τύπου
προς τον Πρωθυπουργό
και την κυβέρνηση
να μην εμποδίσουν
την υποψηφιότητα**

σει στο παρελθόν. Ακόμη και οι δηλώσεις του προέδρου Ντεμιρέλ για τις συνέπειες που θα μπορούσε να έχει μια αρνητική για την Τουρκία απόφαση του Ελσίνκι, μοιάζουν παράφρονες μέ-

σα στο κλίμα της ιδιαίτερης προσοχής με την οποία η Τουρκία διατηρεί τις θέσεις της. Ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών σημείωσε ότι «δεν μπορούμε να δεχθούμε ειδικούς όρους που θα τεθούν μόνον οι μόνον επειδή πρόκειται για την Τουρκία». Ακόμη και για το Κυπριακό, που εξακολουθεί να αποτελεί θέμα ταμπού, η Αγκυρά είναι διακριτική στη διατύπωση των θέσεων της. Απαντώντας σε ερωτήσεις για την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, ο εκπρόσωπος του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών είπε ότι «συνδέεται άμεσα με τη λύση του Κυπριακού». Και ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών, μιλώντας για το ίδιο θέμα στους επιχειρηματίες στην Αγκυρά, απέφυγε να αναφερθεί στα άλλα θέματα με τα οποία μέχρι πρότινος η Τουρκία συνέδεε το ενδεχόμενο ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ. Το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών παραμένει επιφυλακτικό ως προς τις προοπτικές της συνάντησης. Χθες, ανακοίνωσε ότι ο πρωθυπουργός κ. Μπουλέντ Ετζεβίτ θα μεταβεί στο Ελσίνκι «μόνον αν γίνει οριστική και επίσημη η υποψηφιότητα της Τουρκίας», και δεν έδωσε ακόμη απάντηση στη σχετική πρόσκληση της προεδρίας.

Α. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ > Οι ελληνικές θέσεις συναντούν αντιδράσεις κυρίως από τον γαλλογερμανικό άξονα, σύμφωνα με έγγραφο του υπουργείου Εξωτερικών εν όψει της Συνόδου Κορυφής

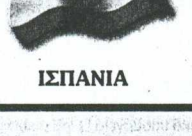
Ρεπορτάζ: ANNY ΠΟΛΙΜΑΤΑ

Η απόσταση που χωρίζει τις θέσεις της Αθήνας από εκείνες των μεγάλων ευρωπαϊκών πρωτευουσών στο θέμα της αναγνώρισης της τουρκικής υποψηφιότητας και των συνεπειών της εξακολουθεί να είναι μεγάλη, παρά τη «συγκρατημένη αισιοδοξία» της φινλανδικής προεδρίας, η οποία εντείνει τη διαμεσολαβητική της προσπάθεια για να μπορέσει να επιτευχθεί στο Ελσίνκι ένας συμβιβασμός. Όπως προ-

κύπτει από έγγραφο του υπουργείου Εξωτερικών που «κωδικοποιεί» τις θέσεις των εταίρων, και στα τρία ζητήματα που θέτει η Ελλάδα (αποδοχή της υποχρεωτικής δικαιοδοσίας του Διεθνούς Δικαστηρίου σε «εύλογο χρόνο», απόρριψη συνέχισης και κατάληξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου και πλαίσιο αρ-

χών για την «εταιρική σχέση» της Τουρκίας) συναντά σθεναρότατες αντιδράσεις, κυρίως από την πλευρά του γαλλογερμανικού άξονα, ο οποίος και θα κρίνει - σε μεγάλο βαθμό - την τελική έκβαση της διαπραγμάτευσης. Στα «συν» για την ελληνική πλευρά είναι η εξαιρετικά εποικοδομητική στάση του Λονδίνου στο θέμα της Κύπρου, με την οποία συμφωνούν και οι Αμερικανοί, οι απόψεις των οποίων έχουν «ειδικό βάρος».

Ελλάδα και εταίροι δεν συμφωνούν σε όλα

	Το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης	Η ενταξιακή πορεία της Κύπρου	Η εταιρική σχέση της Τουρκίας
 ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Δέχονται τη διατύπωση που υπάρχει στην «Ατζέντα 2000» σύμφωνα με την οποία οι υποψήφιοι χώρες θα πρέπει να αποδεχθούν την υποχρεωτική δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου «πριν από την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων προσχώρησης». Πιστεύουν ότι δεν χρειάζεται «περαιτέρω εξειδίκευση». Σημειώνεται ότι η Γερμανία συγκαταλέγεται στις 4 χώρες - μέλη της ΕΕ που δεν έχουν αναγνωρίσει την υποχρεωτική δικαιοδοσία της Χάγης.	Το Βερολίνο εμφανίζεται αυτή τη στιγμή ως η πλέον αδιάλλακτη πρωτεύουσα στο θέμα της Κύπρου. Απορρίπτει τη βρετανική φόρμουλα και αντιμετωπίζει με επιφύλαξη ακόμη και τη γαλλική φόρμουλα σύμφωνα με την οποία «καμία τρίτη χώρα δεν έχει δικαίωμα βέτο στην ενταξιακή πορεία άλλης υποψηφίας». Η Αθήνα θεωρεί ότι η στάση που τηρεί το Βερολίνο στη διαπραγμάτευση δεν είναι συνεπής προς τις διαβεβαιώσεις που δόθηκαν σε πολιτικό επίπεδο.	Η Γερμανία αποδέχεται ότι πρέπει να διαμορφωθεί - και να αποτυπωθεί - στα συμπεράσματα της Συνόδου - ένα πλαίσιο με τις βασικές αρχές της εταιρικής σχέσης. Απορρίπτει ωστόσο τις προτάσεις της Αθήνας για να συμπεριληφθούν στο πλαίσιο αυτό θέματα, όπως το Κυπριακό και η διευθέτηση των ελληνοτουρκικών διαφορών.
 ΓΑΛΛΙΑ	Αν και συμφωνούν ως προς την αρχή της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών, συμπεριλαμβανομένης και της προσφυγής στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, δεν δέχονται την υποχρεωτική προσφυγή, με το επιχείρημα ότι ούτε η ίδια έχει αναγνωρίσει την υποχρεωτική δικαιοδοσία της Χάγης και άρα «δεν μπορεί να επιβάλει σε τρίτους κάτι που η ίδια δεν αποδέχεται».	Εχει μετακινήσει από την προηγούμενη θέση της σύμφωνα με την οποία η Κύπρος δεν μπορεί να ενταχθεί στην ΕΕ αν προηγουμένως δεν έχει επιλυθεί το πολιτικό πρόβλημα όχι δια της διατύπωσης άλλης θέσης, αλλά δια της «σιωπής». Ως εκ τούτου, απορρίπτει τη φόρμουλα Κουκ και εισπνέει τη συμπεριληφθεί στα συμπεράσματα, στο κεφάλαιο που θα αφορά τις σχέσεις μεταξύ των υποψηφίων χωρών, διατύπωσης με την οποία θα καθίσταται σαφές ότι «καμία υποψηφία δεν έχει δικαίωμα βέτο στην ενταξιακή πορεία άλλης υποψηφίας».	Η Γαλλία θεωρεί ότι η τουρκική υποψηφιότητα θα πρέπει να αντιμετωπισθεί ισότιμα με τις άλλες υποψηφίες για ένταξη χώρες. Απορρίπτει κάθε ιδέα για να αποτυπωθεί στα συμπεράσματα του Ελσίνκι το πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, δεδομένου μάλιστα ότι η αναγνώριση της υποψηφιότητας της Τουρκίας «δεν θα έχει συνέπειες ενταξιακής διαδικασίας».
 ΒΡΕΤΑΝΙΑ	Συμφωνούν με την ενσωμάτωση στα συμπεράσματα - στο κεφάλαιο που θα αναφέρεται γενικά στις υποψηφίες χώρες - τις αναφορές που υπάρχουν στην «Ατζέντα 2000». Δεν απορρίπτουν την ελληνική επιχειρηματολογία, αλλά σημειώνουν ότι οι προϋποθέσεις που θέτει η Αθήνα δεν πρέπει να συνδέονται με την αναγνώριση της τουρκικής υποψηφιότητας, αλλά με την έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης, όποτε αυτή γίνει.	Εχει υιοθετήσει την πλέον εποικοδομητική στάση στο Κυπριακό, παρουσιάζοντας - μέσω του υπουργού της επί των Εξωτερικών - γραπτή φόρμουλα με την οποία αποσυνδέεται η επίλυση του Κυπριακού από την ένταξη της νήσου στην ΕΕ. Η φόρμουλα αυτή εμπεριέχει και σε επιστολή που απέστειλε, προ ενός περίπου μηνός, ο βρετανός πρωθυπουργός κ. Τόνι Μπλερ προς τον κ. Κ. Σημίτη.	Με βάση τη συλλογιστική ότι όλα τα υποψηφία κράτη θα πρέπει να έχουν ίση μεταχείριση, δεν θεωρεί ότι οι προϋποθέσεις που θέτει η Ελλάδα αποτελούν πρόκληση για την υποψηφιότητα, αλλά για την ένταξη, και ως εκ τούτου θα πρέπει να υλοποιηθούν από την Τουρκία είτε για να αρχίσουν διαπραγματεύσεις είτε στη διάρκεια τους.
 ΙΤΑΛΙΑ	Δέχονται τη διατύπωση της «Ατζέντας» και απορρίπτουν τον προσδιορισμό χρονοδιαγράμματος. Σημειώνουν επίσης ότι η Τουρκία θα μπορούσε να αποδεχθεί την παραπομπή των επίμαχων θεμάτων στο Διεθνές Δικαστήριο, αφ' ης στιγμής - και μετά την πάροδο συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος - δεν επιτευχθεί πολιτική συμφωνία - μέσω διμερούς διαλόγου.	Δεδομένου ότι ανήκει στην ομάδα των «4» που συνέταξαν πέρυσι τη γνωστή «κοινή δήλωση» για την Κύπρο, απορρίπτει και αυτή με τη σειρά της τη βρετανική φόρμουλα, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι δεν θα πρέπει να υιοθετηθεί στο Ελσίνκι διατύπωση που να αποδυναμώνει τις προσπάθειες επίλυσης του πολιτικού προβλήματος της νήσου. Εφόσον η λειψή αυτή ισορροπία διασφαλισθεί - και βεβαίως εφόσον μετακινήσει και ο γαλλογερμανικός άξονας - εκτιμάται ότι μπορεί να μετακινήσουν παρά τις πρόσφατες δηλώσεις Ντίνι.	Συμμερίζεται την κυρίαρχη - εντός της ΕΕ - άποψη ότι η τουρκική υποψηφιότητα θα πρέπει να κριθεί σε ισότιμη βάση και δεν δέχεται τη διασύνδεσή της με άλλες αρχές πλην των κριτηρίων της Κοπεγχάγης. Σε ό,τι αφορά τα θέματα που θέτει η Ελλάδα υποστηρίζει ότι οι εναντιούμενοι θα τεθούν στον πολιτικό διάλογο Τουρκίας - ΕΕ.
 ΟΛΛΑΝΔΙΑ	Δέχεται τη διατύπωση που υπάρχει στην «Ατζέντα 2000» για τη διευθέτηση των «συνοριακών διαφορών». Απορρίπτει το χρονοδιάγραμμα για την αποδοχή της υποχρεωτικής δικαιοδοσίας της Χάγης αλλά, αναλαμβάνοντας τις δυσκολίες, έχει διαμηνύσει στην Αθήνα ότι μπορεί να δεχθεί ορισμένες «ρεαλιστικές διατυπώσεις».	Θεωρούνται, μαζί με τους Γερμανούς, από τους πλέον «σκληρούς» στο Κυπριακό. Δεν δέχονται ότι, ασχέτως της επίλυσης του πολιτικού προβλήματος, η Κύπρος θα ενταχθεί στην ΕΕ και υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να συμπεριληφθεί στα συμπεράσματα διατύπωση που να αναφέρει ότι η σχετική απόφαση θα πρέπει να ληφθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όταν ολοκληρωθούν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις.	Θεωρεί ότι η Τουρκία πρέπει να αναγκασθεί υποψηφία χώρα χωρίς απρόσθετες προϋποθέσεις, επισημαίνοντας ότι η Ένωση «θα πρέπει να πιέσει την Τουρκία μετά τη Σύνοδο Κορυφής». Δέχεται τη γενική αναφορά στα κριτήρια της Κοπεγχάγης, αλλά απορρίπτει τον «οδικό χάρτη».
 ΙΣΠΑΝΙΑ	Από τις μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες είναι εκείνη που δείχνει τη μεγαλύτερη κατανόηση απέναντι στις θέσεις της Αθήνας. Θα ήταν διατεθειμένη να συνταχθεί με την ελληνική άποψη περί χρονικού προσδιορισμού της αποδοχής της υποχρεωτικής δικαιοδοσίας της Χάγης από τις υποψηφίες χώρες αν διαμορφωνόταν ένα τέτοιο «μπλοκ» χωρών, αλλά δεν θα επιθυμούσε να δώσει μόνη της αυτή τη μάχη.	Η Ισπανία εμφανίζεται ουδέτερη στο θέμα αυτό. Στο αίτημα της Ελλάδας να συμπεριληφθούν στα συμπεράσματα του Συμβουλίου εγγυήσεις για το Αιγαίο και την Κύπρο, η Μαδρίτη απαντά ότι θα δεχόταν κάθε φόρμουλα που θα έδινε λύση στο πρόβλημα, θα ικανοποιούσε την Ελλάδα και θα διέσωζε την αξιοπρέπεια της Τουρκίας.	Εκτιμά ότι το πρόβλημα της τουρκικής υποψηφιότητας είναι «λεπτό» και ότι στην περίπτωση που δεν καταστεί δυνατό η αναγνώριση της από τη Σύνοδο Κορυφής του Ελσίνκι, «η ζημία θα ήταν ανεπανόρθωτη».
Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΗΝΟΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ			
 ΗΠΑ	Οι Αμερικανοί υποστηρίζουν την παραπομπή των ελληνοτουρκικών διαφορών στο Διεθνές Δικαστήριο, όπως δήλωσε και ο πρόεδρος Κλίντον στην Αθήνα. Υποστηρίζουν ανοικτά την αναγνώριση της τουρκικής υποψηφιότητας στο Ελσίνκι, αλλά δεν εμπλέκονται στις «επιτομέριες» της διαπραγμάτευσης, και ως εκ τούτου δεν έχουν εκφραστεί γύρω από το συγκεκριμένο ελληνικό αίτημα περί αποδοχής της αναγκαστικής δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου σε «εύλογο χρόνο».	Συμφωνούν με τη διατύπωση του βρετανού υπουργού Εξωτερικών κ. Ρόμπιν Κουκ, σύμφωνα με την οποία η επίλυση του πολιτικού προβλήματος δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ. Επειτα από τηλεφώνημα του υπουργού Εξωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου με την αμερικανίδα ομόλογό του κυρία Μάντλιν Ολμπραйт, ο βοηθός υπουργός Εξωτερικών κ. Μαρκ Γκρόσμαν δραστηριοποιήθηκε για να διευκολύνει την αποδοχή του συγκεκριμένου ελληνικού αιτήματος.	Δεν ασχολούνται με το θέμα, δεδομένου ότι είναι της απολύτως αρμοδιότητας της ΕΕ. Τονίζουν πάντως συνεχώς ότι η τουρκική υποψηφιότητα - την οποία υποστηρίζουν διακαώς - θα πρέπει να κριθεί σε απολύτως ισότιμη βάση με τις υπόλοιπες υποψηφίες χώρες.

Ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα έχει το Συμβούλιο του Ειρηνικού – και τούτο όχι μόνο επειδή υπάρχει το θέμα της Τουρκίας, της Κύπρου κτλ. Οι αποφάσεις που θα ληφθούν στα θέματα της ημερησίας διάταξης που έχει διαμορφώσει η φινλανδική προεδρία θα επηρεάσουν σοβαρά τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις της Ελλάδας στην ΕΕ. Για όλα τα θέματα – διεύθυνση, διακυβερνητική διάσκεψη, κοινή πολιτική ασφαλείας και άμυνας, θέματα οικονομικά, η κατάσταση στα Βαλκάνια κ.ά. – υπάρχει ελληνική θέση την οποία θα προβάλει ο πρωθυπουργός κ. Σημίτης και οι υπουργοί κκ. Παπανδρέου και Παπαντωνίου.

Συγκεκριμένα, στο θέμα της διεύθυνσης η Ελλάδα υποστηρίζει την ταυτόχρονη έναρξη διαπραγματεύσεων για όλες τις χώρες του «δεύτερου κύματος», θεωρεί θετική την προοπτική καθορισμού χρονοδιαγράμματος για τις προσχωρήσεις, απορροφεί τις μεγάλες μεταβατικές περιόδους και υποστηρίζει την αξιοποίηση του θεσμού της ευρωπαϊκής διάσκεψης με τη συμμετοχή και άλλων χωρών (λ.χ. των βαλκανικών) με ευρωπαϊκή προοπτική.

Πετρογιάζ
ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ

Οι θέσεις της Αθήνας στην (εκτός Τουρκίας) ατζέντα της Συνόδου

Για τη διακυβερνητική διάσκεψη η Ελλάδα υποστηρίζει ότι πρέπει να συζητηθούν όλα τα θέματα που δεν επιλύθηκαν στο Συμβούλιο του Άμστερνταμ. Ετσι εκτός από τον αριθμό των επιτρόπων, την επαναστάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο και την επέκταση του κανόνα της ειδικής πλειοψηφίας θα πρέπει να εξετασθούν η ενίσχυση του δικαστηρίου και του

ελεγκτικού συνεδρίου, η αναγνώριση της νομικής προσωπικότητας της ΕΕ, η δημιουργία ευρωπαϊκού οργανισμού ελέγχου ποιότητας τροφίμων κτλ.

Για την κοινή πολιτική ασφαλείας και άμυνας – η σχετική έγκριση δόθηκε στο Συμβούλιο της Κολωνίας – η φινλανδική προεδρία έχει συντάξει δύο εκθέσεις. Η μία αφορά τη διαχείριση κρίσεων με στρατιωτικά μέσα και η δεύτερη τη μη στρατιωτική πτυχή της. Η Ελλάδα κρίνει ικανοποιητικές τις εκθέσεις, αν όμως προκύψει εν-

διαφέρουν για επαναδιαπραγμάτευση θα φέρει και πάλι στο τραπέζι τις προτάσεις της για ανάληψη δράσης μόνο έπειτα από απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, για ανάληψη δεσμεύσεων πλήρους σεβασμού του ανθρωπιστικού δικαίου κατά τη διεξαγωγή επιχειρήσεων, για μη συμμετοχή τρίτων στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών στρατιωτικών δυνατοτήτων και για εμπλοκή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην ΚΕΠΑΑ.

Για την κατάσταση στην Τσετσενία και στα δυτικά Βαλκάνια η θέση της χώρας μας είναι: Όχι μέτρα κατά της Ρωσίας διότι θα υπονομευθεί το κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ ΕΕ και Ρωσίας όπως και κάθε γέφυρα επικοινωνίας. Οι κυρώσεις κατά της Σερβίας και η προσπάθεια ορισμένων εταιριών μας να αποβληθεί η Γιουγκο-

σλαβία από τον ΟΗΕ δεν συμβάλλουν στην εξομάλυνση της κατάστασης στην περιοχή. Όσον αφορά το Σύμφωνο Σταθερότητας, η Ελλάδα διαπιστώνει ότι οι υποσχέσεις που δόθηκαν το καλοκαίρι δεν υλοποιούνται και θα υπάρξει μεγάλη απογοήτευση των

Τι θα υποστηριχθεί για διεύθυνση, διακυβερνητική, πολιτική ασφαλείας και άμυνας, οικονομία και Βαλκάνια

πληθυσμών, με σοβαρές αρνητικές συνέπειες. Στο θέμα της θεσμικής βελτίωσης της λειτουργίας του Συμβουλίου, που εθίγη στο Συμβούλιο της Βιέννης, η Ελλάδα περιορίζει τα ενδιαφέροντά της κυρίως στα ζητήματα της αλλαγής του συστήματος προεδρίας, της αλλαγής του σημερινού γλωσσικού καθεστώτος και της μείωσης των θέσεων των κρατών-μελών στο τραπέζι των συνομιλιών – ζητήματα στα οποία τηρεί αρνητική στάση. Στο Συμβούλιο του Ειρηνικού θα

συζητηθούν επίσης και θέματα οικονομικής και νομισματικής πολιτικής – συντονισμός πολιτικής, ενισχυμένη φορολογική συνεργασία, φορολόγηση της αποταμίευσης κ.ά. Επίσης η απασχόληση, το περιβάλλον και η βιώσιμη ανάπτυξη. Η Ελλάδα είναι ικανοποιημένη επειδή οι περισσότερες από τις θέσεις της ήδη έχουν ενσωματωθεί στις επιμέρους εκθέσεις. Σε άλλα, λ.χ. στο ζήτημα των τόκων, πιστεύει ότι χρειάζεται περαιτέρω συζήτηση, στη φορολόγηση της αποταμίευσης υποστηρίζει ότι μόνο οι μελλοντικές εκδόσεις ομολόγων πρέπει να φορολογηθούν και ο συντελεστής παρακράτησης να είναι 10% (αντί του 20% που ζητούν μερικοί εταίροι).

Η ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή, η υποστήριξη των δημοκρατικών δυνάμεων στη Γιουγκοσλαβία και η κατάσταση στην ευρύτερη βαλκανική θα είναι αντικείμενο συζητήσεων των υπουργών Εξωτερικών. Η Ελλάδα ενισχύει τον διάλογο Ισραήλ-Παλαιστινίων, όπως και την έναρξη συνομιλιών με τη Συρία, και για τη Γιουγκοσλαβία υποστηρίζει την ισότιμη συμμετοχή όλων των κομμάτων της αντιπολίτευσης στον σχεδιασμό της μετά τον Μιλόσεβιτς εποχής.

Σύσκεψη για τους άξονες της στρατηγικής

Οι βασικοί άξονες στους οποίους θα κινηθεί η ελληνική στρατηγική στην επικείμενη Σύνοδο του Ειρηνικού εξετάστηκαν σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε χθες στο υπουργείο Εξωτερικών όπου αναπτύχθηκαν οι προληπτικοί για την πιθανή επίσημη αναγνώριση της Τουρκίας ως υποψήφιας χώρας και αποφασίστηκαν τα εξής:

► **Κυρίαρχο:** Η Αθήνα θα πρέπει να επιμείνει ώστε να πετύχει απόφαση του Συμβουλίου Κορυφής για την απόρριψη ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις ένταξης, ανεξάρτητα με την επίλυση ή όχι του πολιτικού της προβλήματος. Όπως επιδόθηκε, με τη θέση αυτή συμφωνεί η βρετανική κυβέρνηση, διαφωνεί κυρίως η γερμανική, αλλά μπορεί με τους αναγκαίους ελιγμούς ο Πρωθυπουργός να αισιολογήσει τέτοια απόφαση.

► **Βέτο:** Η Αθήνα έχει αυτή τη στιγμή στα χέρια της μία «ατομική βόμβα, μεγάλης ισχύος, την οποία όμως μπορεί να χρησιμοποιήσει μόνο μία φορά». Η «ατομική βόμβα» είναι το «βέτο». Αν όμως γίνει δεκτή η αίτηση της Αγκυρας τότε αυτομάτως η χώρα μας αποκτά πολλές «βόμβες» μικρότερης μεν ισχύος, αλλά εξίσου αποτελεσματικές. Και τούτο επειδή θα μπορεί να ελέγχει μέσω του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και μέσω της Επιτροπής και στα διάφορα άλλα όργανα της ΕΕ αν η Αγκυρα πληροί όλους τους όρους τους οποίους θα θέσει η ΕΕ. Το «όπλο» αυτό, όπως επιδόθηκε, είναι ίσως πιο αποτελεσματικό από το αρχικό «βέτο», αφού ακόμη μπορεί να οδηγήσει και σε αλλαγή του τουρκικού Συναγερμού.

► **Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης:** Το ελληνικό δόγμα για την ειρηνική επίλυση των όποιων διαφορών με την Τουρκία προϋποθέτει προσφυγή στο Δικαστήριο της Χάγης. Βεβαίως στην «ατζέντα του 2000» υπάρχει το σχετικό κείμενο το οποίο απεδέχθη και η Τουρκία, άλλο όμως να τη δεσμεύει μία απόφαση του Συμβουλίου Κορυφής. Η προσφυγή, ωστόσο, στο Διεθνές Δικαστήριο θα πρέπει να έχει καταληκτική ημερομηνία. Να δεσμευθεί δηλαδή η Τουρκία να δεχτεί την προσφυγή, όχι όταν αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για την ένταξη της (που μπορεί να διαρκέσουν χρόνια), αλλά μόλις αρχίσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις για τις υπόλοιπες χώρες.

Ν. ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Αισιόδοξος ο κ. Πρόντι για ένταξη Κύπρου - υποψηφιότητα Τουρκίας

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ. Η εντύπωση που κυριαρχεί τις τελευταίες ημέρες στις Βρυξέλλες είναι ότι οι «15» έχουν σφραγιστεί με αρκετά σημαντικό βαθμό συμφωνίας στις κοινές θέσεις τους επί της τουρκικής υποψηφιότητας και επί της πορείας ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ, και συνεπώς το πιθανότερο ενδεχόμενο είναι ότι η Τουρκία θα λάβει την Παρασκευή στο Ειρηνικό αυτό που διακαώς επιθυμεί τα τελευταία χρόνια, δηλαδή το χρίσμα της υποψηφίας προς ένταξη στην ΕΕ χώρας.

Η εντύπωση αυτή ενισχύθηκε και από τις χθεσινές δηλώσεις του κ. Ρομάνο Πρόντι, κατά τη διάρ-

Ανταπόκριση
Μ. ΣΠΗΘΟΥΡΑΚΗΣ

και της συνέντευξης Τύπου που είθισται να δίδει πριν από τις συνόδους κορυφής ο εκάστοτε πρόεδρος της Επιτροπής.

Ο κ. Ρομάνο Πρόντι δήλωσε πως είναι αισιόδοξος ότι η Τουρκία θα λάβει το χρίσμα της υποψηφίας στο Ειρηνικό επισημαίνοντας ότι η αισιοδοξία αυτή πηγάζει τόσο από τη βελτίωση του κλίματος στις ελληνοτουρκικές σχέσεις όσο και από τη «συνοχή» που υπάρχει πλέον στους «15» στο ζήτημα της ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ.

Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, η αισιοδοξία του κ. Πρόντι θεωρείται βάσιμη δεδομένου ότι οι «15» έχουν καταλήξει, έπειτα από πολυήμερες διαπραγματεύσεις, σε ορισμένες κοινές θέσεις που ικανοποιούν σε μεγάλο βαθμό την Ελλάδα, αλλά και την Τουρκία.

Σε ό,τι αφορά τις ελληνοτουρκικές σχέσεις ο βασικός πυρήνας των κοινών θέσεων των «15» θα είναι οι αναφορές που περιέχονται στην παλαιότερη έκθεση της Επιτροπής για τη διεύθυνση της ΕΕ υπό τον τίτλο «Ατζέντα 2000»,

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θεωρεί ότι οι εταίροι έχουν συμφωνήσει σε κοινές θέσεις

Ο κ. Ρομάνο Πρόντι δήλωσε πως είναι αισιόδοξος ότι η Τουρκία θα λάβει στο Ειρηνικό το χρίσμα της υποψηφίας προς ένταξη χώρας, επισημαίνοντας ότι η αισιοδοξία αυτή πηγάζει τόσο από τη βελτίωση του κλίματος στις ελληνοτουρκικές σχέσεις όσο και από τη «συνοχή» που υπάρχει πλέον στους «15» στο ζήτημα της ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ.

όπου διασαφηνίζεται ότι οι υποψήφιες χώρες θα πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίλυση των τυχόν συνοριακών διαφορών και ότι στην περίπτωση που οι σχετικές προσπάθειες αποτύχουν θα πρέπει να συναίνεση για την παραπομπή της εκάστοτε διαφοράς

στο Διεθνές Δικαστήριο.

«Οι γενικές αυτές αρχές ισχύουν για όλες τις υποψήφιες χώρες και συνεπώς δεν δίδουν το δικαίωμα στην Τουρκία να τις αμφισβητήσει υπό το πρόσχημα της διακριτικής εις βάρος της συμπεριφοράς» ανέφερε κοινοτικός διπλωμάτης χθες στις Βρυξέλλες,

επισημαίνοντας όμως παράλληλα ότι η Ελλάδα εμμένει στον προσδιορισμό κάποιου χρονικού ορίζοντα για την επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών και ότι για το θέμα αυτό δεν έχει επιτευχθεί προς το παρόν συμφωνία στο πλαίσιο των «15» και οι διαβουλεύσεις συνεχίζονται.

Σε ό,τι αφορά την πορεία προσχώρησης της Κύπρου στην ΕΕ το πιθανότερο ενδεχόμενο είναι να υπάρξει μια δήλωση των «15» όπου θα επαναλαμβάνονται και θα επιβεβαιώνονται οι αρχές βάσει των οποίων άρχισαν προ τριετίας οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Κύπρο και οι οποίες δεν συνδέουν σε κανένα σημείο τους την προσχώρηση της Κύπρου στην ΕΕ με την επίλυση του πολιτικού προβλήματός της.

Η επιβεβαίωση των αρχών αυτών αποτελεί ένα μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση ότι τα δύο θέματα δεν συναρτώνται, ενώ παράλληλα απορριπτών «κοινοτικό κεκτημένο» το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αμφισβητήσει ούτε η Τουρκία ούτε κανείς άλλος, ανέφερε κοινοτικός διπλωμάτης χθες στις Βρυξέλλες απολογώντας το κλίμα αισιοδοξίας που αναμφισβητητα υπάρχει στην κοινοτική πρωτεύουσα.

Καταλήγοντας, βέβαια, η εν λόγω πηγή δεν θέλησε να αποκλείσει το ενδεχόμενο εμπλοκής. «Υπάρχει μια γαλλική παροιμία που συχνά επιβεβαιώνεται στην Κοινοτητα και που λέει ότι ο διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες» ανέφερε ο κοινοτικός διπλωμάτης.

Ακριβώς για να λυθούν αυτές οι λεπτομέρειες, χθες εκπρόσωπος της φινλανδικής προεδρίας επισκέφθηκε την Αθήνα, ούτως ώστε σήμερα που ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης θα συζητάει τον φινλανδό ομολόγο του κ. Π. Λίππεν να υπάρχουν ελάχιστα εκκρεμή σημεία.

ΕΚΘΕΣΗ > Τι αναφέρει ο διεθνής οργανισμός «Helsinki Watch»

> «Οι οποιοσδήποτε προθέσεις της κυβέρνησης της Αγκυρας δεν πήραν τη μορφή πρακτικών μέτρων»

«Κατηγορώ» κατά της Τουρκίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ. Λίγα είκοσιπετάρωρα πριν από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Ελσίνκι για το αν η Τουρκία θα χαρακτηριστεί υποψήφια χώρα, έκθεση του διεθνούς οργανισμού προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων «Helsinki Watch» κατηγορεί την Τουρκία ότι απέτυχε να κάνει πρόοδο όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Σύμφωνα με πληροφορίες του «Βήματος», η επίσημη έκθεση του οργανισμού, που αναμένεται να δοθεί στη δημοσιότητα σήμερα και καλύπτει το 1999, αναφέρει ότι «η τουρκική κυβέρνηση απέτυχε να οικοδομήσει στην πολύ μετρημένη πρόοδο των προηγούμενων χρόνων» όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η έκθεση όπως πληροφορείται «Το Βήμα» αναφέρει ότι οι οποιοσδήποτε προθέσεις της τουρκικής ηγεσίας δεν πήραν τη μορφή πρακτικών μέτρων για να «απελευθερωθούν δημοσιογράφοι, να απελευθερωθούν όμηροι γνώμης, να προστατευθούν κρατούμενοι από βασανιστήρια ή να εξακριβωθεί η τύχη εξαφανισμένων».

Η έκθεση κατηγορεί την τουρκική κυβέρνηση ότι είναι εγκλωβισμένη στο σύστημα που υποτίθεται

Και κριτική κατά της Ελλάδας για ξενοφοβία, διακρίσεις, μειονότητες

ότι ελέγχει, με αποτέλεσμα η πρόοδος να μη σημειωθεί λόγω «συμπεριφορών μέσα στο κράτος όχι ιδιαίτερα στον στρατό, που συνεχίζει να αποτελεί καταπατούσα πολιτική εξουσία». Επίσης ασκείται έντονη κριτική για τη συμπεριφορά απέναντι στους Κούρδους και για τη θανατική ποινή που επεβλήθη στον Αμπντούλάχ Οτσαλάν. Η

έκθεση, σύμφωνα με πληροφορίες του «Βήματος», ασκεί έντονη κριτική στην Τουρκία για τη δίωξη και την απαγόρευση λειτουργίας πολιτικών κομμάτων, και «τις άγριες κατασταλτικές επιχειρήσεις ασφάλειας, χαρακτηριζόμενες από κατηγορίες βασανιστηρίων και εκτελέσεων χωρίς δική». Όπως τονίζεται, «οι θάνατοι κατά τη διάρκεια κράτησης από την αστυνομία συνεχίστηκαν διότι η κυβέρνηση απέτυχε να κάνει βήματα-κλειδιά όσο αφορά την καταπολέμηση των βασανιστηρίων». Το γενικό συμπέρασμα της έκθεσης για την Τουρκία είναι ότι οι υποσχέσεις της κυβέρνησης του κ.

Ετζεβίτ για πρόοδο στο θέμα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων «απέτυχαν να υλοποιηθούν».

Η έκθεση πέρα από αυτή την έντονη κριτική, αναφερόμενη στην αντιμετώπιση της διεθνούς κοινότητας απέναντι σε αυτή την κατάσταση, επισημαίνει ότι «ουσιαστικές διαφορές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Τουρκίας σε θέματα που περιλαμβάνουν τη συμπεριφορά της Τουρκίας στα ανθρώπινα δικαιώματα, κράτησαν την Τουρκία έξω από τη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ».

Ασκείται ταυτόχρονα κριτική για το γεγονός ότι παρά τις επισημάνσεις για καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών στην τελευταία ετήσια έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, το αμερικανικό Κογκρέσο ενέκρινε «την παράδοση, από τον Ιούλιο, 50 ελικωπτέρων Sikorsky S-70 Black Hawk. Αυτά τα ελικωπτερα έχουν χρησιμοποιηθεί για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων εξαφανίσεων».

Η έκθεση, όπως πληροφορείται «Το Βήμα», περιλαμβάνει και κεφάλαιο για

την Ελλάδα όπου ασκείται έντονη κριτική για «τη συνεχιζόμενη αποτυχία να αναγνωρισθούν εθνικές μειονότητες». Όπως αναφέρεται, «επιμονή διάκριση εναντίον θρησκευτικών μειονοτήτων και των Roma υπέσκαψε τις προηγούμενες δεσμεύσεις της κυβέρνησης για θρησκευτική ανοχή και την ενσωμάτωση των Roma, στην ελληνική κοινωνία». Ένα άλλο θέμα στο οποίο, σύμφωνα με πληροφορίες, η έκθεση ασκεί κριτική είναι ότι «μετανάστες παρέμειναν στόχος bias από ξενοφοβία και διάκριση». Γίνεται αναφορά στη δήλωση του υπουργού Εξωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου ότι «η Ελλάδα δεν έχει τίποτε να φοβηθεί από εθνικές μειονότητες και ότι διεθνείς συμφωνίες στις οποίες η Ελλάδα είναι μέλος επιτρέπουν αυτοαναγνώριση μειονοτικών πολιτών». Όπως επισημαίνεται, οι δηλώσεις αυτές έγιναν αφορμή «σεξεδόν ομόφωνων επιθετικών αντιδράσεων από ΜΜΕ και πολιτικούς». Τέλος, άλλα προβλήματα που επισημαίνει η έκθεση είναι η συνεχής κυριαρχία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που αναγνωρίζεται ως η μόνη επίσημη θρησκεία στην Ελλάδα, οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις της Αστυνομίας έναντι των Αλβανών και οι δίωξεις εναντίον δημοσιογράφων που ασκούν κριτική σε δημόσιες αρχές.

Ανταπόκριση
Δ. ΑΠΟΚΗΣ

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΑ

Τοποθέτηση του Αλ Γκορ για Κυπριακό - Ελληνοτουρκικά

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ. Μια πρώτη γεύση των θέσεων του στα θέματα του Κυπριακού και των Ελληνοτουρκικών με στόχο να προσελκύσει την ελληνοαμερικανική κοινότητα, έδωσε ο αντιπρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών και επικρατέστερος υποψήφιος στο Δημοκρατικό Κόμμα στις επερχόμενες προεδρικές εκλογές του 2000 κ. Αλ Γκορ.

Απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις στο περιθώριο εκδήλωσης, που οργάνωσε στην κατοικία του ο ελληνοαμερικανός επιχειρηματίας κ. Τζον Κατσιματίδης, με στόχο την οικονομική ενίσχυση της προεκλογικής εκστρατείας του κ. Γκορ, ο αμερικανός αντιπρόεδρος ανέφερε ότι παραμένει δεσμευμένος στην προώθη-

Ο αντιπρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Αλ Γκορ ανέφερε ότι παραμένει δεσμευμένος στην προώθηση επίλυσης του κυπριακού προβλήματος

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Ο Ραούφ Ντενκτάς επιχείρησε να εκμεταλλευτεί τον τραυματισμό αστυνομικού του τουρκικού καθεστώτος κοντά στην κατεχόμενη Λευκία, που σημειώθηκε χτες το πρωί. Τα Ηνωμένα Έθνη, με δηλώσεις του εκπροσώπου Τύπου της Ειρηνευτικής Δύναμης Τζαμάλ Γκόλκιν, δεν συνδέουν τον τραυματισμό του Τουρκόκυπριου με το ενδεχόμενο πυροβολισμού από ελληνοκύπριους κυνηγούς, που εκίνηι τη σιγή βριση στην περιοχή. Παρά την έκκληση του κ. Κόφι Αναν να μη γίνουν δηλώσεις,

Ανταπόκριση
Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ο κ. Ντενκτάς αναφέρθηκε στο περιστατικό το οποίο χαρακτηρίστηκε «ατυχές», και κάλεσε τον πρόεδρο κ. Κληρίδη να δώσει εξηγήσεις και να αποδείξει ότι ήταν ατύχημα. «Το συμβάν αυτό αποδεικνύει την αναγκαιότητα ανεξάρτητης κυριαρχίας για το βόρειο τμήμα» τόνισε χαρακτηριστικά.

Ο εκπρόσωπος του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, με χθεσινή γραπτή ανακοίνωσή του, επικρίνει δημοσίευμα στον κυπριακό Τύπο (εννοεί προφανώς ανταπόκριση που δημοσιεύτηκε σε τουρκοκυπριακή εφημερίδα), σημειώνοντας ότι «είναι φανερό πως τέτοιες δημόσιες δηλώσεις δεν αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια το τι συμβαίνει στις εκ του σύννεγγυς συνομιλίες, για τις οποίες μόνο ο γενικός γραμματέας μπορεί να δώσει μια αυθεντική εικόνα», και καλεί τις δύο πλευρές «να τηρήσουν αυστηρά το μορτάριον στις δηλώσεις».

Ο τουρκοκύπριος ηγέτης, με τις ε-

Με μυστικότητα συνεχίζονται οι εκ του σύννεγγυς συνομιλίες

Προσπάθεια Ντενκτάς για εκμετάλλευση επεισοδίου στην Κύπρο

Ο κ. Γλ. Κληρίδης επιμένει στη μια κυριαρχία με κεντρική, ισχυρή κυβέρνηση που να ελέγχει όλη την επικράτεια του νησιού

ντολές της Αγκυρας, προσπάθησε και χτες να δώσει την εντύπωση ότι οι συνομιλίες είναι ουσιαστικές - εν όψει της Συνόδου Κορυφής στο Ελσίνκι -, επισημαίνοντας ότι «περισσότερα από αυτά δεν πρέπει να μας ελκευρίζουν και να διαταράσσουν τον συντονισμό, τη συνεργασία, τη φιλία και την καλή γειτονία μεταξύ των δύο πλευρών». Ο κ. Ντενκτάς αποκάλυψε ότι είχε «φιλικά συνάντηση» με τον πρώην υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Χένρι Κίσινγκερ, ο οποί-

Ο κ. Ρ. Ντενκτάς θέλει εξχωριστή κυριαρχία με το δικαίωμα για μονομερή επέμβαση από μέρους της Τουρκίας

ος «εξακολουθεί να ενδιαφέρεται για το Κυπριακό».

Η διαδικασία των εκ του σύννεγγυς συνομιλιών συνεχίστηκε και χτες στην έδρα του ΟΗΕ. Ο πρόεδρος Κληρίδης, συνοδευόμενος από τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπείας, είχαν επί δύο ώρες συνάντηση με τον αντιπρόσωπο του γενικού γραμματέα, Αλβάρτο ντε Σότο. Στη συνέχεια, αφού είχαν ήδη αποχωρήσει οι Ελληνοκύπριοι, προσήλθε στην έδρα του διεθνούς Οργανισμού ο Ραούφ Ντενκτάς

με τους συνεργάτες του. Σύμφωνα με τον τρόπο που διεξάγονται οι συνομιλίες, η μια πλευρά δεν γνωρίζει ποιες προτάσεις παρουσιάζει η άλλη πλευρά. Ως τώρα, και οι δύο ηγέτες έκαναν αναφορά και στα τέσσερα θέματα (εδαφικές αναπροσαρμογές, κατανομή εξουσίας - συνταγματικό, ασφάλεια και περιουσίες), ενώ οι αξιωματούχοι της Γενικής Γραμματείας καταγράφουν τις απόψεις τους.

Οι Ελληνοκύπριοι εισπούνται όπως το 24% του εδάφους να είναι υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση, οι Τουρκοκύπριοι (αν αφαιρεθεί το ποσοστό της «νεκρής ζώνης») προτείνουν ως 32%, και ο χάρτης Γκάι, που θα είναι η βάση της διαπραγματεύσεως, δίνει 27-28%. Στο συνταγματικό, ο πρόεδρος Κληρίδης επιμένει στη μια κυριαρχία με κεντρική, ισχυρή κυβέρνηση που να ελέγχει όλη την επικράτεια του νησιού. Ο κ. Ντενκτάς θέλει εξχωριστή κυριαρχία με το δικαίωμα για μονομερή επέμβαση από μέρους της Τουρκίας, ενώ δεν φαίνεται να έχει πρόβλημα να αποδεχθεί την ελεύθερη διακίνηση, αλλά με βασικούς περιορισμούς στην ελεύθερη εγκατάσταση, ώστε το τουρκικό στοιχείο να έχει την απόλυτη πλειοψηφία στην τουρκοκυπριακή ομόσπονδη πολιτεία.

ση επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος. «Κατανοώ την απογοήτευση της ελληνοαμερικανικής κοινότητας. Οι συνομιλίες βρίσκονται τη στιγμή αυτή σε ευαίσθητη φάση και δεν θα επιθυμούσα να πω κάτι που θα τις έθετε σε κίνδυνο. Μπορώ όμως να σας διαβεβαιώσω ότι εστιάζουμε με έμφαση την προσπάθεια μας για επίτευξη προόδου». Ο κ. Γκορ επισήμανε ότι «καθώς γνωρίζω τι πρέπει στο τέλος να γίνει και η μόνη διαφωνία στην πραγματικότητα είναι το πώς θα φτάσουμε στον στόχο. Παραμένω δεσμευμένος στο να επιτευχθεί η αναγκαία πρόοδος». Ο αντιπρόεδρος τόνισε ότι στην περίπτωση που εκλεγεί πρόεδρος θα παραμείνει «δεσμευμένος στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος, στο οποίο θα δοθεί προτεραιότητα και προσοχή».

Δίνοντας μια γεύση του πώς θα επιδιώξει πρόοδο - σε περίπτωση που εκλεγεί πρόεδρος το 2000 - στο Κυπριακό και τα Ελληνοτουρκικά, ανέφερε ότι αυτό θα γίνει «στη βάση της φιλίας των ΗΠΑ με την Ελλάδα και με τρόπο που θα οδηγήσει στην ειρηνική διευθέτηση των προβλημάτων και σε ασφάλεια». Μιλώντας δε για την επίσκεψη Κλίντον στην Ελλάδα, τη χαρακτήρισε επιτυχή.

Πάντως, ο κ. Γκορ δεν θεωρείται από αναλυτές που ασχολούνται με την περιοχή φιλικό διακείμενος προς τις ελληνικές θέσεις.